Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani) (jud. Guzun Corneliu)
Dosarul nr. 3r-297/23 (2-23013483-02-3r-26062023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău
D E C I Z I E

2 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiuni de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Grigore Dașchevici
Angela Bostan

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de Vignan Igor împotriva încheierilor Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 24 februarie 2023 și din 12 mai 2023, adoptate la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vignan Igor către Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești privind constatarea faptului.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,-

C O N S T A T Ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 27 ianuarie 2023, Vignan Igor a depus acțiunea în contencios administrativ către Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești privind constatarea faptului.

Prin încheierea din 24 februarie 2023, instanța i-a acordat termen reclamantului Vignan Igor pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de chemare în judecată, și anume: să prezinte cererea de chemare în judecată tradusă în limba de stat.

Încheierea din 24 februarie 2023 a fost recepționată de reclamant la data de 11 martie 2023.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 12 mai 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Vignan Igor către Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești privind constatarea faptului, în temeiul prevederilor art 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, pe motiv că, reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Nefiind de acord cu încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 februarie 2023 și din 12 mai 2023, Vignan Igor a declarat recurs asupra acestora, prin care solicită admiterea recursului și anularea încheierilor contestate.

Vignan Igor a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2023, a fost stabilit recurentului Vignan Igor termen de 10 (zece) zile din momentul notificării încheierii, pentru prezentarea cererii de recurs traduse în limba de stat.

S-a explicat recurentului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile statuate în prezenta încheiere în termenul stabilit, în temeiul art.243 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, recursul va fi declarat inadmisibil.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

Verificând materialele dosarului, Colegiul consideră că cererea de recurs depusă de Vignan Igor urmează a fi declarată inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile Cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) din cap. III din cartea a treia Cod administrativ indică că, apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin.(1) şi (2) şi art. 234 alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil.

Colegiul constată, că la caz, Vignan Igor a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin încheierea din 27 iunie 2023, să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult, lui Vignan Igor i-a fost acordat termen rezonabil pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat.

La capitolul dat instanța de recurs menționează că, încheierea din 27 iunie 2023 a fost expediată în adresa recurentului, corespondența însă a fost restituită Curții de Apel Chișinău cu mențiunea factorului poștal „nereclamat”, datat cu 18 octombrie 2023.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În conformitate cu art. 103, lit. a) şi b) din Codul administrativ dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuinţa sa, în spaţiile sale de activitate sau într-o instituţie comunitară în care locuieşte, înscrisul poate fi notificat:

a) în locuinţa acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuieşte permanent acolo;

b) în spaţiile de activitate ale acesteia – unei persoane angajate acolo;

Conform art. 104, alin. (1) din Codul administrativ dacă notificarea nu poate fi efectuată conform art.103, lit. a) sau b), înscrisul de notificat poate fi introdus într-o cutie poştală ce aparţine locuinţei sau spaţiilor de activitate ale persoanei care urmează a fi notificată sau într-un dispozitiv asemănător pe care aceasta l-a instalat pentru recepţionarea poştei şi care în mod obişnuit este potrivit pentru o păstrare sigură. Persoana care efectuează notificarea menţionează data notificării pe plicul înscrisului de notificat.

Totodată, din conținutul art. 105 alin. (1) și alin.(2) din Codul administrativ rezultă că dacă notificarea nu poate fi efectuată în locuința destinatarului în temeiul art. 103, lit. a) şi b) sau prin introducerea înscrisului într-o cutie poştală ce aparţine locuinţei sau într-un dispozitiv asemănător pe care aceasta l-a instalat pentru recepţionarea poştei şi care în mod obişnuit este potrivit pentru o păstrare sigură prevăzut la art. 104, înscrisul care urmează a fi notificat poate fi depus la oficiul poştal în a cărui circumscripție se află locul notificării. Despre depunerea

înscrisului la oficiul poştal se întocmește o înștiințare scrisă, care se ataşează la uşa locuinţei persoanei ce urmează a fi notificată. Înştiinţarea trebuie să conţină data ataşării, denumirea şi adresa oficiului poştal la care se depune înscrisul de notificat, precum şi date despre durata termenului de păstrare şi începutul curgerii acestuia.

La acest capitol, instanţa de recurs menţionează că dispoziții similare sunt prevăzute şi la pct. 82 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poştale nr.1457 din 30 decembrie 2016 potrivit cărora trimiterile poştale (scrisori) cu mențiunea „Predarea în mână proprie", „Citaţie" sau „Înştiinţare", se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poştală individuală se lasă **avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poştală.**

Avizul de sosire potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 este un formular, prin care **destinatarul trimiterii poştale este invitat să se prezinte la oficiul poştal pentru a o ridica.**

Prevederile punctului 88 din Hotărârea Guvernului nominalizată stabilesc că după expirarea termenului de păstrare indicat la pct.101, trimiterile nereclamate de destinatar se înapoiază oficiului de depunere. Taxa pentru înapoiere se achită de către expeditor la momentul primirii trimiterii înapoiate. În cazul în care lipseşte adresa expeditorului ori expeditorul refuză să primească trimiterea înapoiată sau să achite taxa de înapoiere, aceste trimiteri se predau la păstrare ca trimiteri nedistribuite.

Analizând informația publică plasată pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei", la rubrica „Track & Trace" https://posta.md/ro/track-trace/mailing/DS8010427188AS rezultă că „livrarea a fost nereușită", deoarece la 02.10.2023 şi la 18.10.2023 destinatarul Vignan Igor lipsea, însă factorul poștal l-a informat despre posibilitatea primirii trimiterii poștale, fiind efectuată mențiunea „Clientul este informat (avizat)".

Astfel, la caz, se atestă că factorul poștal s-a deplasat la adresa indicată în trimiterea poştală pentru înmânare, însă la momentul distribuirii Vignan Igor lipsea, fiind lăsate avize de sosire pentru a se prezenta la oficiul poştal şi a ridica trimiterea poştală, care prin prisma pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 se păstrează în unitatea poştală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poştal de destinaţie.

La 18 octombrie 2023, scrisoarea adresată lui Vignan Igor a fost returnată instanţei de recurs cu mențiunea factorului poștal „nereclamat".

Instanţa de recurs reţine că în contextul în care notificarea a fost returnată deoarece nu a fost reclamată, urmează a fi aplicate prevederile aliniatului 3 al articolului 105 din Codul administrativ, potrivit cărora înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

În condițiile descrise se reține că termenul stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor a expirat la 30 octombrie 2023 (zi de luni), iar recurentul nu a prezentat cererea de recurs tradusă în limba de stat.

În această ordine de idei, Completul judiciar menționează că, în conformitate cu prevederile art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în faţa autorităţilor publice şi a instanţelor de judecată competente este cea prevăzută de legislaţie.

Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Codul administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial şi de contencios administrativ reține și prevederile art. 1 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba română, funcţionînd pe baza grafiei latine.

Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial şi de contencios administrativ constată că Vignan Igor contrar prevederilor art. 26 din Codul administrativ a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs şi nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 30 octombrie 2023.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial şi de contencios administrativ concluzionează că atunci când cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislaţie, prin prisma art. 243 alin. (1) lit. a) coroborat cu

art. 26 din Codul administrativ este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau **recurs**) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Vignan Igor împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 februarie 2023 și din 12 mai 2023.

În conformitate cu prevederile art. 26, 243 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Recursul declarat de Vignan Igor împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 februarie 2023 și din 12 mai 2023, se declară inadmisibil.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele completului,

Judecătorul /semnat/ Ghenadie Mîra

Judecătorii /semnat/ Grigore Dașchevici

/semnat/ Angela Bostan